

Współpraca prez. Orlika i dyr. Dobrowolskiego Poparcie w czasie wyborów za wykrycie defraudacji

Trzeci dzień rozprawy zyrardowskiej przed dyrektorem Dobrowolskim przyniósł sensacyjne zeznania świadków Karpińskiego, Gmurka i innych. Św. Karpiński był kierownikiem szkoły powszechnej w Żyrardowie. W 1933 r., jako przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej przeprowadził rewizję w księgach gimnazjum. Został tam wielki nieporządek, braki pozycji i t. d.

Prokurator wnosi o zbadanie buchałtera. Orłona opowiada przeciwko temu badaniu, opierając się na niedostatecznym proponowanym biegu. Sąd postanowił wezwać świadka Jurkiewicza dla zbadania tej sprawy, poczem sąd zarządził przerwę i wychodzi na naradę.

Następnie zeznaje Św. Karpiński. Stwierdza on, iż zastał w księgach wielkie sprzeczności, jak np. w księdze wpływów i w księdze zadłużeń uczniom wynosiły one dościsłe wysokości sumy. Dalej stwierdza, że pismo osk. Dobrowolskiego do osk. Skłodowskiego o skomulowaniu mn. pożyczek, w którym powołuje się na odnośny okólnik ministra, nosi datę wcześniejszą, od daty wpłynięcia niniejszego okólnika do magistratu Żyrardowa. Dalej zeznaje, iż prez. Orlik, gdy dowiedział się o wykrytych nadużyciach był bardzo często u Dobrowolskiego i przeprowadzał z nim

długie konferencje. Podczas rozmowy świadek z prez. Orlikiem na temat ten, mówił, że Dobrowolskie go poznał podczas zjazdu PPS na Śląsku i wkrótce stał się przyjacielem — „teraz, gdy znalazł się on w biedzie (w związku z nadużyciami), nie mogę przyjaciela opuścić. Dobrowolski był przewodniczącym Komisji Wyborczej — popierał wówczas bardzo Orlika.

Dalej świadek Karpiński zeznaje, że na początku wraz z komisją Rewizyjną miał normalny dostęp do ksiąg. Jednak po wykryciu pierwszych nadużyć „miliśmy trudności”, mianowicie przyszło pismo z Kuratorium, w którym było zastrzeżenie, iż gimnazjum jest jednostką autonomiczną, wobec tego zwrócił się wraz z komisją do urzędu wojewódzkiego, dalej do premiera. Dopiero wówczas można było dalej

przewodzić rewizję. W niektórych miejscach stwierdził, że Dobrowolski pobierał zaliczki, przekraczające jego dwumiesięczne pobory.

Dalsi świadkowie nie wnoszą cię kawy szczegółów. (a. pr.)

Usunięcia żydów z armii żądają oficerowie rezerwy

LESZNO, 17.2. (kt). Odbędzie się w Lesznie przy ulicy Racławickiej 3 ożywione zebranie „Siedemnastaków” na które przybyli delegacje z Gniezna sędzia Węlewicz i ppułk. rez. Saenger.

Zebrań zagał pułk Kurnatowski, witając gości i dziennikarzy. Na przewodniczącego wybrał ppułk. Saengera. Po omówieniu przez prezesa p. Górnocego kształtu działalności filii na terenie Leszna zabrał następnie głos p. Alwin prezes Koła Podoficerów Rezerwy, który postawił wniosek ażeby usunąć żydów z armii, którzy przynoszą większe szkody, aniżeli korzyści, ponieważ zdradzają tajemnice wojskowe i uprawiają szpiegostwo, siejąc zgniliznę komunistyczną.

Popłoch wśród posiadaczy nielegalnych zapalniczek

Mimo wielu ostrzeżeń, jako też wprowadzenia w r. ub. ulgowego terminu stemplowania nielegalnych zapalniczek — znalazło się jeszcze sporo „obywateli”, którzy przez posiadanie takich zapalniczek w dalszym ciągu popełniają przestępstwo karno — skarbowe.

Ponieważ groźby nie wystarczały — zaczęto w inny sposób pouczać

o obowiązującej każdego lojalności wobec własnego skarbu.

Oto władze kontroli skarbowej z udziałem policji przeprowadziły na jarmarku w Busku obławę na posiadaczy niestemplowanych zapalniczek. Ogółem skonfiskowano (20) sztuk nielegalnych zapalniczek, a przeciwko ich posiadaczom sporządzono protokoły karne.

Moratorium hipoteczne

Ukazała się w ostatnim Dzienniku Ustaw ustawa o aplacie niektórych wierzytelności hipotecznych.

Dotyczy ona tych wierzytelności, wobec których upłynął z dniem 1-go stycznia r. b. termin moratorium wprowadzonego ustawą z 29 marca

1933 r. Natomiast nie dotyczy długów rolniczych objętych rozporządzeniem z 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych.

Nowa ustawa wprowadza generalne moratorium co do egzekucji kapitału wierzytelności do 1 czerwca r. b. przewidując, że na wniosek dłużnika sąd może udzielić ulgi bądź w formie odroczenia całości długów nie dalej, niż do 31 grudnia 1939 r., bądź w drodze rozłożenia długu na raty, nie dalej niż do 31 grudnia 1943 r.

Sąd winien zbadać całość stosunków gospodarczych dłużnika i wierzyciela i stwierdzić, czy dłużnik złożył nie uchylał się od płatności.

Jeśli wierzyciel zażąda spłaty przed 31 grudnia 1939 r., dłużnik ma prawo spłacenia kapitału wierzytelności listami zastawnymi na warunkach, które określi osobne rozporządzenie ministra skarbu.

Jeśli dłużnik zalega przeszedł 3 miesiące z uiszczeniem odsetek należnych po 1 stycznia r. b., natenczas traci prawo do wszelkich ulg.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 15. b. M. Dotychczas bowiem od nowego roku stan prawny nie był unormowany.

Jednocześnie ogłoszono ustawę, udzielającą szereg przywilejów pożyczkom zaciągającym w listach zastawnych, np. na spłacenie wierzytelności hipotecznych.

Nowe pismo p. Krzyckowskiego

W najbliższym czasie ukazać się ma w Warszawie nowy tygodnik, którego wydawcami ma być „Klub Dyskusyjny Zespołu Społeczno - Narodowego”. Klub ten organizował wczasy p. Krzyckowskiego, dyrektor gabinetu ministra Poniatowskiego.

W POZNANIU ODDZIAŁ „ABC”

mieści się przy al. 27 Grudnia 2. Przyjmuje prenumeratę, ogłoszenia.

Wiadomości gospodarcze

WPROWADZENIE STARYCH PRZEPISÓW W KOMUNIKACJI ZE STACJĄ PORTOWĄ DANZIG (GDAŃSK) HOLM.

Z dniem 15. II. 1938 r. zniesione zostało zarządzenie P. K. P., które wprowadzono dnia 17. III. 1937 r. Dziennik Taryf i Zarządzeń Kolejowych nr. 12 poz. 143). Zniesione zarządzenie miało następujące brzmienie: „O nadejściu takich przesyłek do wymienionych stacji powiadamianie się odbiorców. W razie gdy przesyłki te nie będą mogły być dowożone do stacji Danzig (Gdańsk) Holm w ciągu 24 godzin od chwili przybycia do stacji Danzig (Gdańsk) Kaiserhafen lub do dworca przelotowego Danzig (Gdańsk) RDZ, kolej żąda od odbiorców wskazówek co do skierowania przesyłek na inną stację w Gdańsku lub w Gdyni. Przewoźne do wskazanej stacji oblicza się za odległość od stacji nadania do nowej stacji przeznaczenia.

KREDYTY DLA KUPIECTWA CHRZEŚCIJAŃSKIEGO

Z dniem 1 bm. stopa procentowa od pożyczek kupieckich została obniżona do 6 1/2% w stosunku rocznym. Bank Spółdzielczy we Włocławku posiada do rozdziału w mieście w lutym 30.000 zł. dla ku-

Aresztowanie narodowców

Policja państwowa aresztowała kierownika placówki Stronnictwa Narodowego w Nowym Targu, p. Szymczaka, za noszenie mleczyka i prowadzenie akcji bojkotowej. Poza tym zatrzymano jeszcze 4 członków Stron. Narodowego również za akcję pikietową.

Za przywłaszczenie obligacji — odpowiada b. urzędnik

Komisariatu Gen. Pożyczki Narodowej

Przed Sądem Okręgowym toczył się proces naczelnika kancelarii głównego komisarsza Pożyczki Narodowej Henryka Krzyżewskiego, który odpowiadał oskarżony o przywłaszczenie kilkunastu obligacji pożyczki i fałszerstwo pokwitowań. Krzyżewski był urzędnikiem Izby Skarbowej i w okresie subskrypcji pożyczki delegowano go na stanowisko kierownika kancelarii przy głównym komisarszu Pożyczki Narodowej. Przez jego ręce przechodziły sprawy przelewów obligacji na inne osoby.

W kilkunastu wypadkach Krzyżewski miał zatrzymać dla siebie

nadesłane pocztą obligacje i aby ukryć nadużycie, uczynił fikcyjne wzmianki w książkach o przekazaniu papierów wartościowych osobom zainteresowanym. Manipulacje te wykryły się w roku ubiegłym, gdy do Ministerstwa Skarbu napłynęły reklamacje właścicieli obligacji.

Notatki w książkach urzędowych o rzekomym przekazaniu obligacji posiadaczom, zrobione być miały według orzeczenia biegłego grafologa ręką Krzyżewskiego. Na tej podstawie, kierownikowi kancelarii wytoczono proces karny. Rozprawa potrwa parę dni.

Groźba strajku w kopalniach boguszwickich

KATOWICE, 17.2. W Boguszwicach pow. rybnickiego odbył

się wiec protestacyjny przeciwko unieruchomieniu kopalni „Szyby Jankowice” i zwolnieniu z pracy 450 robotników. Wiec zwolniony został przez zarząd okręgowy ZZZ i zgromadził ponad 1000 osób z okolicy.

Wiec przerodził się w wielką manifestację robotniczą przeciwko zarządzeniom dyrekcji wspólnych kopalni. Uchwalono zwrócić się do czynników rządowych z prośbą o interwencję.

Z wysokości 320 m.

Runął górnik do szybu

KATOWICE, 17.2. Straszny wypadek wydarzył się w kopalni „Castellengo” w Rytmu. 28-letni górnik Wrocławski z niewyjaśnionych powodów spadł z wy-

sokości 320 mtr. wgłąb szybu, ponosząc śmierć na miejscu. Zwłoki zabitego górnika wydobyto na powierzchnię.

ABC sparłowe

Nowy Zarząd P.Z.P. bez żydów!

Delegat AZS-u glosuje na żyda

W ubiegłą niedzielę odbyło się Nadzwyczajne Walne Zebranie P.Z.P. Zebranie to było właściwie tylko dołożeniem do wczorajszego dorocznego Walnego Zgromadzenia z przed 2 tygodni.

Po zagajeniu zebrania, przewodniczącym objął p. inż. Kucharski. Najważniejszym punktem obrad była dyskusja na temat planu działalności Zarządu w r. 1938. O ile na poprzednim zebraniu o sporcie zupełnie zapomniano, gdyż wszyscy byli zajęci różnego rodzaju sprawami osobistymi, o tym niedzielnym zebraniu natęgnięto delegatów prawdziwą troską o rozwój i aktualne cele pracy Związku.

W przemówieniach szeregu znanych działaczy sportu pływackiego z p. sędzią Semadenim na czele, oraz wybranych dezyderatów dla przyszłego Zarządu, punkt po punkcie powtórzono bolączki, które omawialiśmy szczegółowo w numerze niedzielnym naszego pisma. Do tego doszła jeszcze dość ostra krytyka ustosunkowania się naczelnych władz sportowych do aktualnych potrzeb pływackich oraz omówienie czysto sportowe projektowanych imprez w roku bieżącym.

Ciężkim punktem zebrania był wybór nowych władz P.Z.P. Najciekawsza walka o spolszczenie Zarządu, rozegrała się w czasie wyboru kapitana sportowego. Chodziło o to, że p. Czyż, kandydat na wiceprezesa sportowego, uzależnił objęcie tego mandatu od równoczesnego wybrania go na kapitana sportowego. Tymczasem przeszła tutaj kandydatura p. Berlika ze Śląska, którego p. Czyż chciał widzieć tylko jako swego następcę. Wobec takiego obrotu sprawy p. Czyż ustąpił.

W tym miejscu spotknęliśmy się z dziwnymi objawami w kilku delegatów. Pomijając fakt, że Semadeni, znany działacz Związku, urządził scenę delegatów Śląska, za jego zdecydowanie kursu antysemickiego, wskutek którego powstały chwilkowe trudności w skompletowaniu Zarządu, musimy specjalnie napiętnować wypadek drugi.

W jawnym głosowaniu, delegat AZS-u warszawskiego, równocześnie czynny zawodnik tegoż klubu p. Makowski głosował za kandydatem p. Czyż. Ciekawi jesteśmy, w jaki sposób oficjalne władze AZS-u ustosunkują się do tego niestosownego postępowania swego delegata.

Pełnym natomiast pikantem był fakt, że przeciw p. Czyżowi głosował ZASS. Wynik zaś głosowania był taki, że głos ZASS-u mógł zdecydować o całości.

P. Czyż także więc nie jest prorokiem między swymi.

W końcu zebrania przewodniczący odczytał anonimową prośbę, o reasumpcję uchwały poprzedniego zebrania w sprawie Makabi — Kraków, kiedy to Zarządowi zarzucono postępowanie niezgodne ze statutem. I teraz zatwierdzono ten zarzut z dodatkami, że N. Walne Zebr. stwierdza zupełny brak złej woli w tej sprawie u poprzedniego Zarządu.

Na tem zebranie zakonczono. W składzie nowego Zarządu włączymy większość nowych nazwisk. Ze smutnej pamięci czasów, gdy we władzach P.Z.P. rządziło się monopolistycznie kółko, z p. Baranowskim, jako „fachowcem” na czele, pozostał jedynie p. Łyżwiński.

Z poprzedniego Zarządu, jako jeszcze „nowy człowiek”, przeszedł na stanowisko wiceprezesa administracyjnego p. Rudziński.

Lista członków Zarządu P.Z.P. jest następująca: prezes: insp. Kosolubski; I wicepr.: p. Rudziński; II wicepr.: vacat; sekretarz: p. Szablowski; skarbnik: p. Stanisławski; członkowie Zarządu pp.: Chęciński, Cypryk, Jabłoński i Łyżwiński. Kapitan Związku: p. Berlik.

Sukces zawodnika A. Z. S.

Lasota trzeci na mistrzostwach Austrii

W Hofgasteln (Austria) rozegrał się międzynarodowy akademickie mistrzostwa Austrii z udziałem polskich akademików.

Wyjazd zawodników polskich na mistrzostwa akademickie Austrii był rewanżem za kilkakrotnie przegrane zawodników austriackich do Polski. Do składu reprezentacji wyznaczono

Bandurę, Lasotę (AZS Kraków) i Deborogę (AZS Lwów). Podczas mistrzostw Polski Bandura osiągnął zwycięstwo, a Deboroga w ostatniej chwili z braku czasu nie mógł wylecieć. W ten sposób ekipa polska zmniejszała się do jednej osoby.

W pierwszym dniu zawodów odbył się bieg płaski na 16 km. Głęboki śnieg na trasie utrudniał nartarzom ich zadanie. W biegu tym Lasota zajął 10 miejsce, a z półtora zawodników stających do kombinacji norweskiej 7-me. Pierwsze zajęł Kucera (Czechosłowacja) przed Beyerem (Niemcy) i Roessnerem (Austria). Lasota miał za sobą 12 wybitnych zawodników zagranicznych.

Po konkursie rakoczych do kombinacji przesunął się Lasota na 4 miejsce.

Przed Jyżwiarskimi mistrzostwami świata Polacy nie mają żadnych szans

W dniach od 18 — 21 lutego o r. odbędzie się w Berlinie zawody jyżwiarskie o mistrzostwo świata w jeździe parami i w jeździe figur rowej panów. W jeździe parami faworytami są Niemcy, mistrzostwa par Herbert — Bayer, którym bardzo zagraża młodociana para austriacka rodzeństwo Pausin. W konkurencji tej również poważną rolę może odegrać angielska para matłenska Cliff oraz węgierska para rodzeństwo Szekrenessy.

W jeździe panów Austriak Kaspar (z pochodzenia Polak), godny następcą Schöffera, nie pozwolił na pewne nikomu zagrozić sobie poważnie.

Zgłosiło się do mistrzostw świata w jeździe parami rodzeństwo Kallusów a ponadto w międzynarodowej konkurencji juniorów — mistrzyni Polski L. Scheibertówna, oraz mistrza i wicemistrza Polski, bracia A i P. Breslauerów. Zawodnicy nasi nie mają jednak szans odegrania poważniejszej roli w mistrzostwach.

N. Zelandia rezygnuje

Nowa Zelandia, która zgłosiła się do tegorocznych rozgrywek o puchar Davisa i miała walczyć w drugiej rundzie z Węgrami, wycofała się z rozgrywek, ponieważ najlep-

szę jej zawodnik Stedman nie mógł uzyskać urlopu na wyjazd do Eitropu. Dzięki tej rezygnacji Węgrzy bez walki znajdą się w trzeciej rundzie.

NA RATY DO 20 MIESIĘCY

PHILIPS

Super 4-38

RADIO

PIĄTEK

6.15 Pieśń „Kiedy ranne” 6.20 Gimnastyka 6.40 Muzyka (pięty) 7.00 Dziennik 7.15 Muzyka (pięty) 8.00 Audycja dla szkół 11.45 Muzyka 11.57 Czas i hejnał 12.03 Audycja podnóżna

13.30 Wiadomości gospodarcze 14.45 „Jak pracują nasze manny” (transmisja z pralni) 16.00 Rozmowa z chorym 16.15 „Kaleidoskop” — Audycja muzyczna Włk. Sława Bestani, W. Łuczajski, J. Rogozińska M. Paszkiewicz 16.30 Pogadanka 17.00 „Siódmiu dzielnicy kotlet” — pogadanka 17.15 Udział w torpedowaniu i pociąg St. Kazury 17.50 Przekład wydawnictwa 18.00 Komu 17.50 Wesoła uvertura (pięty) 18.35 Audycja dla w. 19.00 „Młodość” — dramat „Misterium” Karola Huberta Rostworowskiego 19.40 Pieśni w wyk. chóru „Echo” 20.00 Pogadanka 20.00 Koncert symfoniczny z Filharmonii Warszawskiej 22.50 Dziennik i kom. me. teatral

NAJCIĘKAWSZE AUDYCJE

19.00 „Pan Benet” — komedia Aleksandra Fredry

20.00 Koncert symfoniczny z Filharmonii Warszawskiej: Jascha Horenstein, solista: Zbigniew Drzewiecki — fortepian

WARSAWA II

13.00 Koncert kameralny 14.00 Koncert symfoniczny 15.00 Reportaż 15.15 Wiadomości sportowe 15.20 Zespół M. Winowskiego i M. Wroblewskiego 16.00 Sonaty fortepianowe Beethovena (VII audycja) w wyk. Artura Schnabla (pięty) 16.50 Melodie Mickiey Mouse (pięty) 17.05 Muzyka operetkowa (pięty) 17.55 Życie kulturalne 22.00 „Sociologia sukcesu interakcyjnego” — szkic Adama Galińskiego 22.15 Arle operowe w wyk. Teatru z Łodzi 22.40 Muzyka taneczna z dżangu „Café-Club” 23.40 Muzyka taneczna (pięty)

AUDYCJE KRÓTKOPŁOWE

24.00 I Dziennik 2. Dziennik świat 3. W Polakach z zag. 3. Muzyka taneczna 4. Ballady Mickiewicza 5. Zapomniane pieśni 6. „Szybownictwo polskie” — poradanka w języku angielskim

WARSAWA II

13.00 Koncert kameralny 14.00 Koncert symfoniczny 15.00 Reportaż 15.15 Wiadomości sportowe 15.20 Zespół M. Winowskiego i M. Wroblewskiego 16.00 Sonaty fortepianowe Beethovena (VII audycja) w wyk. Artura Schnabla (pięty) 16.50 Melodie Mickiey Mouse (pięty) 17.05 Muzyka operetkowa (pięty) 17.55 Życie kulturalne 22.00 „Sociologia sukcesu interakcyjnego” — szkic Adama Galińskiego 22.15 Arle operowe w wyk. Teatru z Łodzi 22.40 Muzyka taneczna z dżangu „Café-Club” 23.40 Muzyka taneczna (pięty)

AUDYCJE KRÓTKOPŁOWE

24.00 I Dziennik 2. Dziennik świat 3. W Polakach z zag. 3. Muzyka taneczna 4. Ballady Mickiewicza 5. Zapomniane pieśni 6. „Szybownictwo polskie” — poradanka w języku angielskim

Notowania giełd warszawskich

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Holandia 295.70; Bruksela 89.65; Gdansk 100.00; Londyn 265.11; Nowy Jork 5.25 i pięć ósmych; Nowy Jork (kabel) 5.27; Paryż 17.36; Praga 18.52; Sztokholm 136.70; Zurich 122.75.

Pożyczki: 3 proc. prem. inwest. 1 em. 82.75; II em. 83.25; 8 proc. prem. inwest. seria I — 92.00; dolarówka 43.00 — 43.38; 4 proc. (większe) 67.50; 4 proc. konsolid. (drobne) 66.50; 4 i pół proc. wewn. państw. 65.00 (po 100 zł.) 64.25; 5 proc. konwers. 68.25.

Listy zastawne: 8 proc. Tow. kred. przem. pol. funt. 78.00 (w proc.); 8 proc. ziemskie dolar. gwar. kupon 34.22; 4 i pół proc. ziemskie seria V 62.38 — 62.50; 5 proc. Warszawa 72.50; 5 proc. Warszawa (1933 r.) 69.88 — 70.00; (1936 r.) 75.00; 5 pr. Łódź (1933 r.) 63.50 — 63.25; 8 pr. Łódź 75.00.

Akcje: Bank Polski 118.00 (imienne) 117.25; Lilpop 63.00; Starachowice 40.00 — 39.50; Żyrardów 72.50; Haberbusch 48.00.

GIEŁDA ZBOZOWA

Pszennica jednolita 29.25 — 29.75; chmierna 24.75 — 29.25; żyto 1 st 21.25 — 21.75; owies 1 st 21.25 — 21.75 2 st 19.75 — 20.25; jęczmień brow. 19.25 — 19.50; groch polny 24.00 — 26.00; Victoria 28.50 — 29.50; urob. niemieck. 14.75 — 15.25; zółty 15.25 — 15.75; rzepak zimowy 55.00 — 56.00; letni 53.00 — 54.00; rzepak zimowy 51.00 — 52.00; letni 51.00 — 52.00; siemię lniane basis 40 proc 17.50 — 48.50; konczyna czerw. aut 100.00 110.00; konczyna biały 190.00 210.00; mak niemiecki 96.00 — 98.00; mąka psz. g. I 45.00 — 47.50; II 33.00 — 35.00; pastwana 14.00 — 20.00; żytnia gat. I 33.00 — 34.50; gat. II 23.00 — 24.00; razowa 24.75 — 25.50; otręby pszenne grubie 16.75 — 17.25; średnie 15.25 — 15.75; mialkie 15.25 — 15.75; żytnie 13.25 13.75; makuchy lniane 21.00 — 21.50; rzepakowy 17.75 18.25; siła sojowa 28.75 — 24.25; siła prasowana (żytnia) 7.25 — 7.75; siła słodka prasowana 11.00 — 11.50; prasowana 8.50 — 9.50.